بهترین راه‌های خوشبختی

از دیدگاه نهج البلاغه

خطبه متقین ۱۹۳

www.ketab.ir

مجید آل حسین

۱۳۹۵

آل‌حسین، مجید، ۱۳۶۵ ـ نهج‌البلاغه. خطبه همام. فارسی ـ عربی ـ بهترین راه‌های خوشبختی از دیدگاه نهج‌البلاغه خطبه متقین/ مجید آل‌حسین. مشهد: موسسهٔ فرهنگی پیوند با امام، ۱۳۹۵ ـ ۹۹ص شابک: ۸ ـ ۲۷ ـ ۱۴۳ ـ ۶۰۰ ـ ۹۷۸۷ ـ فیپا: کتابنامه به صورت زیرنویس. علی بن ابیطالب، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت ـ ۴۰ق ـ خطبه‌ها.
Ali ibn Abi-talib, Imam I, ۶۶۱-۶۰۰ Public speaking ـ علی بن ابیطالب، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت ـ ۴۰ق. نهج‌البلاغه. خطبه همام.
Ali ibn Abi-talib, Imam I. Nahjol - Balaghah. Khutbah Hamam ـ تقوا ـ احادیث Piety – Hadith ـ رده بندی: BP۴۲/۰۳۸/۸آ ۱۳۹۵ ـ ۲۹۷/۹۵۱۵ ـ ۴۲۹۲۳۲۸

برترین راه‌های خوشبختی از دیدگاه نهج البلاغه

مؤلف: **مجید آل حسین**

ویراستار و صفحه‌آرا: **احمد رضوی، مشهد** طراح جلد: **عباس اسلامی، قم**

ناشر: **انتشارات مؤسسهٔ پیوند با امام**

چاپخانه: **مهر توس** لیتوگرافی: **افق** نوبت چاپ: **اول، پاییز ۱۳۹۵ش.**

قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان.

شماره تماسهای مؤلف: ۰۹۱۵۶۱۷۰۷۳۷ ـ ۰۹۳۸۲۷۷۰۰۷ ـ ۰۹۳۷۰۹۰۳۳۱۲

مراکز پخش

۱ـ مشهد، چهارراه شهدا، پشت باغ نادری، انتشارات امیرالمؤمنین، پاساژ گنجینهٔ کتاب:
۰۹۱۵۳۲۴۰۶۰ (طهماسبی)

۲ـ مشهد، مرکز پخش کتابهای حریم تشیع توحیدی، پاساژ گنجینه کتاب:
۰۵۱۳۲۲۴۳۸۹۶ ـ ۰۹۱۵۹۱۲۱۲۵۹ (توحیدی)

۳ـ تهران،م انقلاب، ابتدای خ کارگرجنوبی،ابتدای خ ژاندارمری،مجتمع ناشران کوثر، کتابسرای بیان: تلفن:۰۲۱۶۶۹۷۳۴۵۴ ـ تلفکس: ۰۲۱۶۶۹۷۳۴۵۵

۴ـ قم، خیابان ارم، پاساژ قدس، طبقهٔ سوم، کتابفروشی حسینی:
۰۲۵۳۷۷۳۷۴۰۵ ـ ۰۹۱۲۲۵۳۷۵۴۶ (حسینی)

۵ـ سبزوار، چهارراه بیهق، انتشارات خمسة النجباء: ۰۵۷۱۲۲۳۷۴۸

www.ketab.ir

فهرست مطالب

پیش گفتار ۷

متن خطبه: ۱۰

مقدمه ۱۶

الف: شناخت نهج البلاغه ۱۶

ب: شخصیت سید رضی ۱۸

ج: ساختار نهج البلاغه ۱۸

د: نهج البلاغه از نگاه دیگران ۱۹

هـ: فضائل و کمالات امام علی از دیدگاه دانشمندان شیعه ۲۰

و: فضائل و کمالات امام علی از دیدگاه دانشمندان اهل سنت ۲۲

درس اول: رزق و روزی ۲۴

چگونه رزق خود را افزایش دهیم؟ ۲۶

درس دوم: شایسته سخن گفتن ..... [illegible]

اهمیت حفظ و کنترل زبان: ..... [illegible]

درس سوم: اقتصاد در پوشش ۳۴

درس چهارم: اهمیت تواضع ۳۷

درس پنجم: دوری از محرّمات ۴۲

درس ششم: علم نافع و مفید ۴۵

مقایسهٔ علم و ثروت ۴۷

درس هفتم: غم و اندوه اولیای الهی ۴۹

www.ketab.ir

درس هشتم: کوچکی دنیا ۵۳
دنیا سه روز است: ۵۴
درس نهم: مشاهده بهشت و جهنم در دنیا ۶۰
همّت عالی داشته باش ۶۱
درس دهم: بی‌آزاری پارسایان ۶۵
داستان بهلول و قبرستان ۶۶
درس یازدهم: صبر و عبادت پارسایان ۶۸
پاداش عظیم صبر بر گناه ۷۱
سخن ملائکه به مؤمنان ۷۳
درس دوازدهم: اهمیت قرآن و فهم دقیقِ آن ۷۵
عظمت قرآن ۷۷
تلاوت قرآن ۷۸
قرآن بهار دلهاست ۸۳
درس سیزدهم: حلم و از خود راضی نبودن پارسایان ۸۵
حلم و بردباری ۸۹
درس چهاردهم: نشانه‌های پارسایان ۹۲
پنج مسأله از هفتصد عالم همه یک جواب ۹۳
رابطهٔ علم و ایمان ..... ۹[illegible]
منابع و مآخذ: ..... ۶[illegible]

www.ketab.ir

از چیزهایی که خودتان به دست
آوردید حرف بزنید مثل انسانیت،
مهربانی، گذشت، صداقت و... .

پیشگفتار

الحَمدُ لله رَبِّ العالَمینَ وَالصَّلاةُ وَالسَّلامُ عَلی مُحمَّد وَأهل بَیتِهِ الطَّیِّبینَ الطَّاهِرینَ، وَلَعنَةُ الله عَلی أعدائِهِم وَغَاصِبی حُقُوقِهِم أجمَعِینَ.

آدمی را آدمیت لازم است عود را گر بو نباشد، هیزم است

نهج البلاغه میراث گرانبهایی است از امامی بزرگ، کتابی شریف که اشاره کرده‌ایم به خطبه متقین ۱۹۳ که پُر است از حکمت، پند و اندرز درس زندگی، راه و روش زندگی، راه و روش بندگی و طاعت و برنامه‌های حیات‌بخش برای انسانیت است.

نهج البلاغه و آنچه از معارف و علوم اسلامی در آن نهفته است پرتویی کوچک از علم امیرالمؤمنین علی ؑ است که پیامبر اکرم ﷺ، زیبا فرمود:

«أنا مَدینَةُ العِلمِ وَعَلیٌّ بَابُهَا فَمَن أرادَ المَدینَةَ فَلیَأتِهَا مِن بَابِهَا»؛[1]

من شهر علم و علی دروازه آن است و هرکس بخواهد وارد شهر علم گردد باید از درب آن وارد شود.

و همچنین پیامبر ﷺ در منزلت علمی، فقهی و قضایی امام علی ؑ فرمودند.

«أفقَهُکُم عَلیٌّ، وأعلَمُکُم عَلیٌّ وأقضَاکُم عَلیٌّ»؛[2]

---

۱. بحارالأنوار، ج۴۰، ص۲۰۰.

۲. الاحتجاج، ج۱، ص۱۸۲.

www.ketab.ir

فقهی‌ترین، عالم‌ترین، دادگسترین شما علی است.

بدرستی که او دارای اندیشه‌ای شگرف بود که زندگی بشریت را در بر می‌گرفت. مواضع و رفتار، در زندگی او ناشی از اندیشه عظیم و شگرف او بود.

مکتب علوی عصاره مکتب قرآن و توکل به خداست.

علی ؑ پیشوای سخنوران و سرآمد همه زبان آوران و اهل بلاغت است. پس از قرآن کریم و سخنان پیامبر ﷺ هیچ سخنی در زبان عرب به عمق و شکوه و استواری سخنان علی ؑ نیست. نهج البلاغه، کتابی که بحق «برادر قرآن» لقب یافته پس از قرآن و حدیث پیامبر مهمترین منبع شناخت اسلام و آموزه‌های دینی است. نهج البلاغه تراوشات روح بلند و آسمانی انسانی سترگ و کامل است که شاگرد اول مکتب وحی و نمونه و الگوی واقعی انسانیت و مظهر کامل کمالات و فضائل انسانی است. نهج البلاغه کتابی بزرگ و خورشید فروزان و کلمات گهربار امام متقین علی بن ابیطالب است. امام علی ؑ در شعری انسان را عصاره نظام آفرینش و خلاصه هستی معرفی می‌فرمایند:

وَأَتَحْسَبُ[تزعم] أَنَّکَ جِرْمٌ صَغِیرٌ وَفِیکَ انْطَوَی الْعَالَمُ الْأَکْبَرُ.[1]

آیا گمان می‌کنی که همین جسم کم حجم هستی در حالی که جهان به این بزرگی در تو جای گرفته است.

انسان شناسی از مباحثی است که در نهج البلاغه، و در خطبه متقین و در ابعاد وسیعی مورد بحث و بررسی واقع شده است. در این کتاب مسائل و محتویات خطبه۱۹۳ را بررسی می‌کنیم، و نکات اخلاقی و تربیتی را یاد می‌کنیم.

خداوند به ما توفیق دهد تا بتوانیم راهی را که در پیش گرفته‌ایم با اخلاص و کوشش بیشتر ادامه دهیم.

---

۱. شعر منسوب به امام علی ؑ.

www.ketab.ir

«إن تَنصُرُوا اللهَ يَنصُركُم ويُثَبِّت أقدامَكُم».[۱]

امید آنکه گامی در راه شناخت انسان و کرامت او و تقویت بنیادهای اساسی انسانی در جامعه برداشته باشیم.

www.ketab.ir

۱. سورهٔ محمد، آیهٔ ۷.